

משנה - ביכורים - רע"ב

פרק א

פרק א - משנה א פרק א - משנה ב פרק א - משנה ג פרק א -
משנה ד פרק א - משנה ה פרק א - משנה ו פרק א - משנה ז פרק
א - משנה ח פרק א - משנה ט פרק א - משנה י פרק א - משנה יא

פרק ב

פרק ב - משנה א פרק ב - משנה ב פרק ב - משנה ג פרק ב -
משנה ד פרק ב - משנה ה פרק ב - משנה ו פרק ב - משנה ז פרק
ב - משנה ח פרק ב - משנה ט פרק ב - משנה י פרק ב - משנה יא

פרק ג

פרק ג - משנה א פרק ג - משנה ב פרק ג - משנה ג פרק ג -
משנה ד פרק ג - משנה ה פרק ג - משנה ו פרק ג - משנה ז פרק
ג - משנה ח פרק ג - משנה ט פרק ג - משנה י פרק ג - משנה
יא פרק ג - משנה יב

פרק ד

פרק ד - משנה א פרק ד - משנה ב פרק ד - משנה ג פרק ד -
משנה ד פרק ד - משנה ה

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

יש מביאין בפורים וקורין. מקרא בפורים, מארמי אויב אבי עד סוף

הַפְּרָשָׁה: וְהִבְרִיךְ לַתּוֹךְ שֶׁל יַחִיד. שְׁחַפֵּר גַּמָּא וְהִטְמִין יַחֲוֹר שֶׁל אֵילָן בְּתוֹכָהּ וְכִסְהוּ בְּעֵפֶר, וְהוֹצִיא רֹאשׁ הַיַּחֲוֹר לַתּוֹךְ שְׂדֵה חֲבֵרוֹ אוֹ בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים. וְכֵן אִם הִנְטִיעָה עוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ אוֹ בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים וְהוֹצִיא רֹאשׁ הַיַּחֲוֹר בְּתוֹךְ שְׁלוֹ, אֵינּוּ מֵבִיא, כְּדַמְפְּרֵשׁ בְּסִמוּךְ, לְפִי שֶׁאֵין כָּל הַגְּדוּלִים מֵאֲדָמָתוֹ: וְדָרֶךְ הַיַּחִיד אוֹ דָרֶךְ הַרְבִּים בְּאֲמָצֵעַ. כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי גִנוֹת מְשֻׁנֵי צְדֵי הַדְּרָכִים, אֵינּוּ מֵבִיא, שֶׁאֵין כָּל הַגְּדוּלִים מֵאֲדָמָתוֹ: כְּזֶה מֵבִיא. כִּיּוֹן שֶׁיֵּשׁ לוֹ רִשׁוֹת לַעֲשׂוֹת כֵּן, שְׁמַתֵּר לַעֲשׂוֹת חֲלָל תַּחַת רִשׁוֹת הַרְבִּים {א} כְּשֶׁאֵינּוּ מְזִיק לְרַבִּים כְּלוּם, אֲדָמָתָד קָרִינֵן בִּיהַ. וּמִכָּל מְקוֹם סָבַר רַבִּי יְהוּדָה שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁמֵּבִיא אֵינּוּ קוֹרָא. וְאֵין הֶלְכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

פרק א - משנה ב

הָאֲרִיסִין. מְקַבְּלִין אֶת הַשְּׂדֵה לְמַחְצָה לְשְׁלִישׁ וְלְרַבִּיעַ: חֲכִירוֹת. מְקַבֵּל אֶת הַשְּׂדֵה בְּדָבָר קָצוּב, כֶּךָ וְכָךְ פּוֹרִים לְשָׁנָה, בֵּין שֶׁהִיא עוֹשָׂה הַרְבֵּה בֵּין שֶׁהִיא עוֹשָׂה מְעַט: סְקָרִיקוֹן. הוֹרֵג נִפְשׁוֹת, וְנוֹתֵן לוֹ קַרְקַע כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְרָגֵנוּ. וְלִשׁוֹן סְקָרִיקוֹן שֶׁאֵין קַרְקַע וְהַנִּיחָנִי. וְאֵף עַל גַּב דְּיָהִיב לִיהַ לְפִי שְׁעָה, לֹא מַחִיל לִיהַ, דְּסָבַר הָאֵידֵנָא לְשָׁקוֹל וּלְמַחֵר תִּבְעֵנָא לִיהַ בְּדִינָא:

פרק א - משנה ג

אֵלֶּא מְשַׁבְּעַת הַמֵּינִין. דְּכֹתִיב (דְּבָרִים כו) מֵרֵאשִׁית, וְלֹא כָּל רֵאשִׁית, שֶׁאֵין כָּל הַפְּרוֹת חֲיָבִים בְּכַפּוּרִים אֵלֶּא שְׁבַעַת הַמֵּינִין שֶׁנִּשְׁתַּבְּחָה בָּהֵן אַרְץ יִשְׂרָאֵל חֲטָה וְשַׁעוֹרָה וְגו', וְדָבָשׁ הוּא דְּבַשׁ תְּמָרִים: מִתְּמָרִים שְׁבָהֲרִים וּפְרוֹת שְׁבַעֲמָקִים. לְפִי שֶׁהֵן גְּרוּעִין: וְלֹא מִזֵּיתֵי שְׁמֹן שֶׁאֵינָם מִן הַמִּבְּחָר. דְּכֹתִיב (שִׁם ט) זֵית שְׁמֹן, זֵית אֲגוּרִי, שְׁבָאִים עָלָיו גִּשְׁמִים וְהוּא אוֹגֵר שְׁמֹנוֹ לְתוֹכוֹ, וְהוּא מִבְּחָר וּמְשַׁבַּח {ב}: אֵין מֵבִיאִין בְּכַפּוּרִים קִדְּם לַעֲצָרֹת. דְּשְׁתֵּי הֶלְחַם שֶׁמֵּבִיאִין בְּעֲצָרֹת אֲקָרוּ בְּכַפּוּרִים (וַיִּקְרָא כג), וְהֵם מִתִּירִין הַחֲדָשׁ בְּמִקְדָּשׁ:

פרק א - משנה ד

שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל לֹמַר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבוֹתֵינוּ לַתֵּת לָנוּ. שֶׁאֵין אֲבוֹתֵינוּ מִיִּשְׂרָאֵל, וְהַגְּרִים לֹא נָטְלוּ חֵלֶק בְּאֶרֶץ. וְרַמְבַּ"ם כְּתֵב שֶׁאֵין הֶלְכָה כְּמִשְׁנֵה זו, אֵלֶּא הִגֵּר מֵבִיא וְקוֹרָא, וּמְצִי לְמִימַר לְאַבוֹתֵינוּ לַתֵּת לָנוּ, מִפְּנֵי שֶׁהָאֶרֶץ נִתְּנָה לְאַבְרָהָם, וְהוּא אָב לְגְרִים כְּמוֹ לְיִשְׂרָאֵל, דְּכֹתִיב (בְּרֵאשִׁית יז) כִּי אָב הֵמוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיד, וְדָרְשִׁינֵן בִּיהַ [בְּרָכוֹת יג]. לְשַׁעֲבַר הַיֵּית אָב לְאַרְם עֲכָשִׁיו אֲתָה אָב לְכָל הָעוֹלָם {ג}. וְכֵן כְּשֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל, בֵּין בֵּינוּ לְבֵין עֲצָמוֹ בֵּין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אוֹמֵר אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֲפֹלוֹ אֵין אִמּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל:

פרק א - משנה ה

לא תנשא לפהנה. דכתיב (יחזקאל מד) מזרע בית ישראל יקחו להם נשים, [וכשמה] מישראל קרינא בה מזרע ישראל, דמשמע ואפלו מקצת זרע. והלכה כרבי אליעזר בן יעקב לכתחלה, אבל בדיעבד אם נשא אין מוציאין אותה ממנו, ובגיה פשרים אפלו להיות פהנים גדולים: **האפוטרופוס.** הממנה על היתומים, בין שמנוהו בית דין בין שמנהו אבי יתומים. אפוטרופוס אבי הקטנים, בלשון רומי קורין לאב פאטייר ולקטנים פוי"ס: **והשליח.** שלקטן מתחלה לשלחו ביד אחר, אז מצי למשלחינהו, אבל לקטן להביאן הוא עצמו לא מצי למשלחינהו, שכל בכורים שנראו לקריאה אינן נתנים אלא בקריאה: **והאשה.** אבל אם יש לה בעל, בעלה מביא וקורא, דכתיב (דברים כו) אשר נתן לך ה' אלהיך ולביתך, מלמד שאדם מביא בכורי אשתו וקורא: **שאין יכולין לומר אשר נתת לי.** שלא נתחלקה הארץ לנקבות {ו}. וכתוב (במדבר כו) איש לפי פקדיו, עד שיהיה ודאי איש {ז}:

פרק א - משנה ו

מביא ואינו קורא. מספקא ליה לתנא קמא אי קנה קרקע אי לא, הלכך מביא מספק ואינו קורא מספק. ודוקא שתי אילנות, אבל שלשה אילנות כלי עלמא מודו דקנה קרקע ומביא וקורא, כדתנן בסוף פרקין: **רבי מאיר אומר מביא וקורא.** דסבר הקונה שני אילנות נמי קנה קרקע שתחתיהם וחוצה להם כמלא אורה וסלו {ח}. ואין הלכה כרבי מאיר: **יבש המעין.** שהאילן חי וגדל ממנו: **ונקצץ האילן.** והוא שיבש ונקצץ קדם שהפריש בכורים, אבל אם הפריש קדם, הואיל ונראו לקריאה ונדחו, נרקבו: **רבי יהודה אומר מביא וקורא.** כיון שהקרקע קים לא חיש לאילן. ואין הלכה כרבי יהודה: **מן החג ועד חנכה מביא ואינו קורא.** דכתיב בכרשת בכורים (דברים כו) ושמתה בכל הטוב, אין קריאה אלא בזמן שמחה, מעצרת ועד החג, שאדם מלקט תבואתו ופרותיו ושמת בהם. ומהחג ואילך, אף על פי שהרבה פרות נלקטים עד חנכה, מכל מקום שמחת אותה שנה כבר נגמרה בחג, הלכך מביא ואינו קורא. ומחנכה ואילך אינו מביא כלל, דכתיב (דברים כו) אשר תביא מארצך, כל זמן שמצויין בארצך, ועד חנכה הן מצויין: **רבי יהודה אומר מביא וקורא.** דלא דריש ושמת בזמן שמחה. ואין הלכה כרבי יהודה:

פרק א - משנה ז

והשני מאותו המין אינו מביא. הקונה את השדה אינו מביא בכורים מאותה שדה מאותו המין שהביא המוכר, דכתיב (שם) הגדתי היום, פעם אחת מגיד ואינו מגיד שתי פעמים {י}: **רבי יהודה אומר אף מאותו המין מביא וקורא.** דהא דאמרן פעם אחת מגיד ואינו מגיד שתי פעמים, הני מילי באדם אחד, אבל בשני בני אדם מגיד וחוזר ומגיד. ואין הלכה כרבי

יהודה :

פרק א - משנה ח

נמקו. נרקבו ונמסו, כמו אתם ימקו (ויקרא כו) : **נבזו.** נגזלו ממנו, כמו בזזנו לנו (דברים ב) : **אין חיבין עליהם חמש.** זר שאכלן אינו משלם את החמש. והד מתניתין יחידאה היא ואינה הלכה, אלא הלכה שחיבים עליהם חמש : **נטמאו בעזרה נופץ ואינו קורא.** גרסינו, כלומר מנער ומריק הסל מן הפרות כיון שנטמאו, והסל נתן לפהנים דכתיב (שם כו) ולקח הפהן הטנא מידד, פעמים שאין הפהן לוקח אלא הטנא. ואינו חיב להביא בפורים אחרים תחתיהו, דכיון שבאו להר הבית לא מתחיב תו באחריותו :

פרק א - משנה ט

הרי שהביא ממין אחד וקרא. לא נצרכה אלא לרבי יהודה, דאמר לעיל מגיד וחוזר ומגיד, קא משמע לן דמודה רבי יהודה דאדם אחד אינו מגיד וחוזר :

פרק א - משנה י

הכי גרסינו מפרות שבהרים ומתמרות שבצמקים ומזיתי שמן מעבר הירדן, רבי יוסי הגלילי אומר אין מביאין בפורים מעבר הירדן שאינה ארץ זבת חלב ודבש. והכי פרושו, פרות שבהרים הם מטעמים יותר מפרות שבצמקים, הלכך מביאים בפורים מפרות שבהרים. אבל התמרים הם הפך זה, שהתמרים שבצמקים הם יותר מלאים מדבש, והנרצה מהתמרים הוא הדבש שבהם, שהרי התורה קראה לתמרים דבש, הלכך מביאין בפורים מתמרות שבצמקים ולא משל הרים. ומזיתי שמן, מזיתים העושים שמן. מעבר הירדן, מפרות של עבר הירדן נמי מביאים בפורים, אף על פי שאינה ארץ זבת חלב ודבש, שפיון שנתנה הקדוש ברוך הוא לישראל קרינא בה פרי האדמה אשר נתתה לי. ופליג רבי יוסי הגלילי ואמר אין מביאין בפורים מעבר הירדן, ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי :

פרק א - משנה יא

הקונה שלשה אילנות. בסתם, ולא פרש אם קנה קרקע אם לאו : **מביא וקורא.** דבסתם קנה קרקע שתחתיהו וחוצה להו {יג}. אבל פחות משלשה אילנות בסתם לא קנה קרקע. ורבי מאיר פליג ואמר דאף שני אילנות נמי קנה קרקע, ואין הלכה כרבי מאיר : **אף בעלי אריסות**

וּחְכִירוֹת מְבִיאִים וְקוֹרְאִים. דָּסֵבֵר רַבִּי יְהוּדָה אָרִיס וְחוֹכֵר יֵשׁ לוֹ קִנְיָן
בְּאֶרֶץ כְּאֵלוֹ יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בָּהּ. וְאִין חֵלְקָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

ב

פרק

פרק ב - משנה א

הַתְּרוּמָה וְהַבְּכוּרִים חִיבִין עֲלֶיהֶן מִיתָה. זֶר הָאוֹכֵל בְּמִזֵּיד חֵיב מִיתָה
בְּיַד שְׂמַיִם, דְּכַתִּיב בַּתְּרוּמָה (וַיִּקְרָא כב) וּמְתוּ בּוֹ כִּי יַחֲלִלְהוּ, וּבְכוּרִים
אֶקְרוּ תְּרוּמָה, דְּאָמַר מִר וּתְרוּמַת יָדָךְ, אֵלּוֹ בְּכוּרִים, שְׁנֵאמַר בְּהוּ (דְּבָרִים
כו) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּדָךְ: **וְחֵמֶשׁ**. הָאוֹכֵל שׁוּגֵג מִשְׁלָם קָרוֹן לְבַעֲלִים
וְחֵמֶשׁ לְכָל כֹּהֵן שְׂיִרְצָה: **וְאֶסּוּרִים לְזָרִים**. בְּחִנְסָה הִיא שְׁנוּיָה, דְּכִינּוֹן שְׁחִיבִין
עֲלֵיהֶם מִיתָה וְחֵמֶשׁ פְּשִׁיטָא שְׁאֶסּוּרִים לְזָרִים. וְלְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאָמַר חֲצִי
שְׁעוֹר אֶסּוּר מִן הַתּוֹרָה, מְצִינּוֹ לְמִימַר דְּתַנּוּן אֶסּוּרִים לְזָרִים לְחֲצִי שְׁעוֹר,
שֶׁהוּא אֶסּוּר מִן הַתּוֹרָה, וְאִין בּוֹ לֹא מִיתָה וְלֹא חֵמֶשׁ: **וְהוּן נְכֹסֵי כֹהֵן**. שְׂיִכּוּל
לְמַכְרוֹ וְלָקַח בְּהוּ עֲבָדִים וְקַרְקָעוֹת וּבִהֶמָה טְמֵאָה: **וְעוֹלִים בְּאֶחָד וּמֵאָה**.
אִם נִתְעַרְבוּ בְּמֵאָה שֶׁל חֵלְוִין: **וְטַעוּנִים רְחִיצַת יָדַיִם**. הַבָּא לְגַע בְּהוּ צְרִיף
לְטַל יָדָיו תַּחֲלָה, שְׁסַתֵּם יָדַיִם פּוֹסְלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה, וּבְכוּרִים נְמִי אֶקְרוּ
תְּרוּמָה: **וְהָעֵרֵב שְׂמֶשׁ**. טְמֵא שְׁטַבֵּל אֵינּוּ אוֹכֵל בַּתְּרוּמָה עַד שְׂיַעֲרִיב שְׂמֶשׁוֹ,
דְּכַתִּיב (וַיִּקְרָא כב) וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֹּדֶשִׁים, וְהוּא הַדִּין
לְבְכוּרִים: **מָה שְׂאִין כֹּן בְּמַעֲשֵׁר**. דְּשָׂרִי לְזָרִים, וְאֶסּוּר לְקַנּוֹת בְּדַמֵּי מַעֲשֵׁר
שְׁנֵי בִּהֶמָה טְמֵאָה וְעֲבָדִים וְקַרְקָעוֹת, וּבְטַל בְּרוּב הִיכָא דְאִין לוֹ מִתִּירִין,
וְהַנּוֹגֵעַ בּוֹ אִין טַעוֹן רְחִיצַת יָדַיִם, וְאִין צְרִיף הָעֵרֵב שְׂמֶשׁ, דְּאֶמְרִינּוּ טַבֵּל
וְעָלָה אֹכֵל

פרק ב - משנה ב

הַבָּאֵת מְקוּם. לְהַעֲלוֹתוֹן לִירוּשָׁלַיִם, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים יב) וְהִבֵּאתֶם שְׂמָה
עֲלֵיתִיכֶם וְזִבְחִיכֶם וְאֶת מַעֲשֵׂרְתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמַת יָדְכֶם, וְדָרְשִׁינּוּ תְּרוּמַת
יָדְכֶם אֵלּוֹ הַבְּכוּרִים: **וְטַעוּנִים וְדוּי**. בְּמַעֲשֵׁר כְּתִיב (שָׁם כו) וְאָמַרְתָּ לְפָנַי הִ'
אֶלְקִידָה בְּעֶרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת, וּבְבְכוּרִים כְּתִיב (שָׁם) וְעֲנִיתָ וְאָמַרְתָּ לְפָנַי
הִ' אֶלְהִידָה אֶרְמִי אֲבִד אָבִי. וְאִף עַל גַּב דְּתְרוּמָה נְמִי בַּעֲיָא וְדוּי כְּדִאֲמְרִינּוּ
וְגַם נִתְתִּיו לְלוֹי זֹ תְּרוּמָה וּתְרוּמַת מַעֲשֵׁר, מִיְהוּ מַעֲשֵׁר וּבְכוּרִים מַעֲשֵׁר
לְבָדוֹ אוֹ בְכוּרִים לְבָדוֹן טַעוּנִים וְדוּי, וּתְרוּמָה אִי לִית לִיהָ אֶלָּא תְּרוּמָה
לְבָדָה אֵינּוּ טַעוֹן וְדוּי: **וְאֶסּוּרִין לְאוּנוֹן**. בְּמַעֲשֵׁר כְּתִיב (שָׁם) לֹא אֶכְלֶתִי בְּאֵנִי
מִמֶּנּוּ. וּבְבְכוּרִים נֶאמַר (שָׁם) וְשִׂמַחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב, מְלַמֵּד שְׁאֶסּוּרִים לְאוּנוֹן:
וְרַבִּי שְׂמַעוֹן מַתִּיר. בְּכוּרִים לְאוּנוֹן, דְּתְרוּמָה קְרִינְהוּ רְחִמְנָא, וּתְרוּמָה
שְׂרִיא לְאוּנוֹן: **וְחִיבִים בְּבַעוֹר**. לְבַעֲרוֹן מִן הָעוֹלָם לְסוּף שְׁלֹשׁ שָׁנִים, כְּדַכְּתִיב
בְּפָרְשַׁת מַעֲשֵׁר (דְּבָרִים כו) בְּעֶרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת, וּמִשְׁמַע נְמִי בְכוּרִים

מדכתיב הקדש, הקדש האמור למעלה, אלו בכורים שנאמרו בפרשה שלמעלה: **ורבי שמעון פוטר**. בכורים מן הבעור, אלא ינתנו לכהן, דתרומה קרינהו רחמנא, ותרומה אין צריך לבערה מן העולם: **ואסורים**. מעשר שני ובכורים שנתערבו בחלין אוסרים תערבתו בכל שהו, ואין עולים באחד ומאה: **מלאכל בירושלים**. כלומר אם נתערבו המעשר שני או הבכורים בעוד שהו בתוך ירושלים, אז אוסרים תערבתו בכל שהוא מלאכל בתורת חלין, משום דהוי דבר שיש לו מתירין, הואיל ויכול לאכל התערבת כלה במקומה. אבל מעשר שני ובכורים שנתערבו בחלין חוץ לירושלים אינן אוסרין בכל שהוא, הואיל ויש טרח להעלותו, לא מקרי דבר שיש לו מתירין: **וגדוליהם אסורים**. תערבת של מעשר ובכורים שזרעם וצמחו וגדלו, אותן הגדולים נמי אסורים לאכל בתורת חלין אם זרעו וגדלו בירושלים. ואוסרין תערבתו בכל שהוא, פיון שיכולים לאכל במקומם: **אף לזרים ולבהמה**. מעשר שני ובכורים שאוסרין תערבתו בכל שהוא, וגדוליהו נמי דאסורין, אף לזרים ולבהמה אסורים. אם בכורים הם אוסרין התערבת לזרים, ואם מעשר הוא אוסר [את] התערבת לבהמה, דלא תימא דוקא לענין לאכל חוץ לירושלים הוא דאוסרין בכל שהוא, דלהאי מלתא חשיבי דבר שיש לו מתירין פיון שיכול לאכלו במקומם בירושלים ואפלו באלף לא בטלי, אבל לאסר התערבת לזרים ולבהמה דאסור זרות ובהמה אין לו מתירין, סלקא דעתך אמינא דלא יאסרו תערבתו בכל שהוא, קמשמע לו דכיון דחל על התערבת שם בכורים ומעשר לאסר לאכלו חוץ לירושלים, חל נמי לענין זה לאסר לאכל לזרים אם הן בכורים, או לבהמה אם הוא מעשר: **ורבי שמעון מתיר**. אגדוליהו בלבד קאי, דסבר כפר בטלים הם, אבל בתערבת עצמה מודה רבי שמעון. ואין הלכה כרבי שמעון בכלה מתניתין: **מה שאין כן בתרומה**. שכל הדינים הללו אין נוהגים בתרומה:

פרק ב - משנה ג

אוסרין את הגרן. אסור לאכל מתבואה שבגרן עד שיפריש תרומות ומעשרות, אבל בכורים אינן אוסרין: **ויש להן שעור**. תרומה יש לה שעור מדרבנן אחד מחמשים, אבל בכורים אין להם שעור אפלו מדרבנן {ב}: **ונוהגים בכל הפרות**. מדרבנן, ובכורים אינן באין אלא משבעת המינין: **בפני הבית ושלל בפני הבית**. ובכורים אינן אלא בפני הבית בלבד, דכתיב בהו (דברים כו) והניחו לפני מזבח ה' אלהיך, אם אין מזבח אין בכורים: **ובאריסות ובחכירות וכו'**. מפרש לעיל בריש פרק קמא, ובכורים אינן באין אלא ממי שהקרקע שלו מן הדין דכתיב (שמות כג) בכורי אדמתך:

פרק ב - משנה ד

נקנים במחבר לקרקע. דכתיב (במדבר יח) בכורי כל אשר בארצם, בשעה שהם מחברים בארצם בכורים הם, והכי תנן לקמן יורד אדם לתוך שדהו

וכו' קוֹשְׁרוֹ בְּגָמִי וְאוֹמֵר הָרִי אֵלַי בְּפוֹרִים : וְעוֹשֶׂה אָדָם כֹּל שְׂדֵהוּ בְּפוֹרִים.
 דְּכַתִּיב בְּפוֹרֵי כָּל, מֵרֵאשִׁית כָּל {ד} : וְטַעוֹנִים קָרְבָּן. נֹאמֵר בְּפוֹרִים
 שְׂמֵחָה, וְשִׂמְחָת בְּכָל הַטּוֹב, וְנֹאמֵר לְהֵלֶן (דְּבָרִים כז) וְזָבַחַת שְׁלָמִים
 וְאֶכְלֶתָּ שֶׁם וְשִׂמְחָתָ, מֵה לְהֵלֶן שְׁלָמִים אִף כָּאֵן שְׁלָמִים : וְשִׁיר. נֹאמֵר כָּאֵן
 בְּכָל הַטּוֹב, וְנֹאמֵר לְהֵלֶן (וְיִחְזַקְאֵל לג) כְּשִׁיר עֲגָבִים יִפֶּה קוֹל וּמֵטֵב נֶגֶן :
 וְתִנּוּפָה. כְּתִיב הִכָּא וְלִקְחָהּ הַכֶּהֱן הַטָּנָא מִיַּדָּהּ, וְכַתִּיב הֵתֵם (וְיִקְרָא ז) יָדִיו
 תְּבִיאֵינָה אֶת אֲשֵׁי ה', מֵה לְהֵלֶן תִּנּוּפָה אִף כָּאֵן תִּנּוּפָה : וְלִינָה. שְׁיָלִין
 בִּירוּשָׁלַיִם כָּל הַלְּיָלָה שֶׁל אַחַר הַיּוֹם שֶׁהֵבִיא הַבְּפוֹרִים, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים טז)
 וּפְנִיתָ בַּבֶּקֶר וְהִלַּכְתָּ לְאַהֲלֵיךָ, הָא כָּל פּוֹנוֹת לֹא יִהְיוּ אֶלָּא בַּבֶּקֶר {ה} :

פרק ב - משנה ה

נְטֹלֶת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטְּמֵא. דְּהָא דָּאִין תְּרוּמָה נְטֹלֶת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטְּמֵא
 הִינּוּ טַעְמָא מְשׁוּם דְּבַעֲיָנָן מְקוֹף וְחִישִׁינָן דְּלָמָּא לֹא מְקִיף דְּמִסְתַּפֵּי דְּלָמָּא
 נִגַּע הַטְּהוֹר בְּטַמֵּא. וְהָאִי טַעְמָא לִיכָּא לְמִימַר הִכָּא, דְּהָא נִתְרַמַּת שְׁלֹא מִן
 הַמְּקוֹף : וַיֵּשׁ לָהּ שְׁעוֹר כְּתִרוּמָה. שֶׁהַתְּרוּמָה נִתְּנָה בָּהּ חֲכָמִים שְׁעוֹר, תְּרִי
 מִמָּאָה :

פרק ב - משנה ו

שׁוֹה לְאֵילָן. דְּאִזְלִינָן בְּתֵר חֲנֻטָּה {ח}, וּמוֹנִין לוֹ שְׁלֹשׁ לְעֶרְלָה מְשַׁעֲת חֲנֻטָּה.
 וְכוּן לְרַבְעֵי וְכוּן לְשַׁבְעֵי, דְּאִם נְחֻטַּת בְּשִׁשִׁית וְנִגְמַר בְּשַׁבְעֵי מִתֵּר {י},
 וּמְכַל מְקוֹם פְּטוֹר מִמַּעֲשֵׂר, דְּלַעֲנָנָן מַעֲשֵׂר אִזְלִינָן בְּתֵר לְקִיטָה כְּדִין יָרֵק,
 וְכִיּוֹן דְּנִלְקֻט בְּשַׁבְעֵי פְטוֹר מִמַּעֲשֵׂר :

פרק ב - משנה ז

דָּם מֵהִלְכֵי שְׁתִּים. הִינּוּ דָם הָאָדָם, כְּמוֹ דָם חֲלָלִין : לְהַכְשִׁיר אֶת
 הַזְּרָעִים לְקַבֵּל טַמְאָה כְּמוֹ דָם בְּהֵמָה דְּכַתִּיב בֵּיה (דְּבָרִים יב) עַל הָאָרֶץ
 תִּשְׁפֹּכְנּוּ כְּמִים : וְדָם הַשָּׂרֵץ. כְּלוּמַר וְשׁוֹה דָם מֵהִלְכֵי שְׁתִּים לְדָם הַשָּׂרֵץ,
 שְׂאִין חֲנֻבִין עֲלֵיו מְשׁוּם דָם. וְדוּקָא כְּשֶׁהִתְרוּ בּוֹ מְשׁוּם דָם אִין חֲנֻבִין עַל
 דָם הַשָּׂרֵץ, אֲבָל אִם הִתְרוּ בּוֹ מְשׁוּם שָׂרֵץ לֹקָה, שְׁדָם הַשָּׂרֵץ כְּבִשְׂרוֹ הוּא :

פרק ב - משנה ח

פוֹי. נִחְלָקוּ בּוֹ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא אֵיל הַבֵּר, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים
 שֶׁהוּא תֵישׁ הַבָּא עַל הַצְּבִיָּה, וַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּרִיָּה בְּפִנֵי עֲצָמָה הִיא {יב}. וְלֹא
 הִכְרִיעוּ בָּהּ חֲכָמִים אִם חִיָּה הִיא אִם בְּהֵמָה :

פרק ב ט משנה ט

טעון פסוי כדס חיה. לחמרא, ואין מברכין על פסויו, כיון דספק הוא: ואין שוחטין אותו ביום טוב. לפי שאסור לכסות את דמו, ואף על גב דאפר פירה מוכן הוא, מוכן לנדאי ואינו מוכן לספק: בטמאת נבלה פחיה. דחלב בהמה טהורה טהור הוא, פדילפינן מן וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה (ויקרא ז), ומשום דספק בהמה הוא וחלבו טהור, ספק חיה וחלבו טמא, לפיכך טמאתו ספק: ואין פודין בו פטר חמור. שמה חיה הוא, ורחמנא אמר (שמות לד) ופטר חמור תפדה בשה, והאי ספק שיה ספק צבי:

פרק ב י משנה י

חלבו אסור כחלב בהמה. כחלב שור וכשב ועז: ואין חיבין עליו פרת. להביא חטאת על שגגתו. והוא הדין שאין לוקין עליו {טו}: ואינו נלקח בכסף מעשר לאכלו בירושלים. דשמה בהמה הוא, ואין לוקחין בהמה לבשר תאווה מכסף מעשר, [אלא] שלמים {טז}: וחיב בזרוע ובלחיים ובקבה. דמרבינן להו מקרא דכתיב (דברים יח) אם שיה, לרבות את הכוי: שהמוציא מחברו עליו הראיה. דאמר ליה בעל הבהמה לכהן, איתי ראיה דמין בהמה הוא, ושקל. והלכה כרבי אליעזר:

פרק ב יא משנה יא

לא כתב לו את הכוי. אף על פי שכתב לו שניהם, לא היה דעתו אלא על ודאי בהמה או ודאי חיה. ורמב"ם פרש שאם כתב לו בהמתו לבד לא קנה את הכוי, דאמרין ליה איתי ראיה דבהמה הוא, ואם כתב לו חיתו לבד אמרין ליה איתי ראיה דחיה הוא. נראה מדבריו שאם כתב לו שניהן, קנה ממה נפשך: אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה. בין שאמר הריני נזיר שזה חיה בין שאמר הריני נזיר שזה בהמה, הרי זה נזיר, דספק אסורא לחמרא. ואפלו אמר הריני נזיר שזה חיה ובהמה או שזה אינו לא חיה ולא בהמה, הרי זה נזיר מספק {יז}:

פרק ג

פרק ג א משנה א

כיצד מפרישין. שבפרה. ואפלו לא נגמר הפרי, דכתיב (דברים כו) הנה הבאתי את ראשית פרי, בשעת הבאה הוא פרי, אבל בשעת הפרשה אין צריך שיהיה פרי, אלא אפלו בסר, ואפלו פגין {א}: הרי אלו בכורים.

וְאִין צָרִיךְ לְקָרוֹת עוֹד שֵׁם אַחַר לְקִיטָתוֹ: רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֵף עַל פִּי כֹן חוֹזֵר וְקוֹרָא שֵׁם. דְּדַרְיֵישׁ וְלִקְחַת מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה, מַה בְּשַׁעַת הַבָּאָה פְּרִי, אֵף בְּשַׁעַת הַפְּרָשָׁה פְּרִי, דְּבִשְׁעַת קָרִיאת שֵׁם צָרִיךְ שְׂיִהְיוּ הַפְּרוֹת בְּתֵלוּשׁ כְּמוֹ בְּשַׁעַת הַבָּאָה {ג}. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

פרק ג - משנה ב

כָּל הָעִירוֹת שֶׁבַּמַּעֲמָד. עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה מַעֲמָדוֹת הָיוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כְּנֻגַד אַרְבָּעָה וְעֲשָׂרִים מִשְׁמֵרוֹת כְּהֵנָה, וְאַנְשֵׁי הַמַּעֲמָד יִשְׂרָאֵלִים הָיוּ, שְׁלוּחִים מִכָּל יִשְׂרָאֵל לְעַמֵּד עַל הַקָּרְבָן עִם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם שֶׁבְּאוֹתוֹ מִשְׁמֵר, כָּל אֶחָד בְּשַׁבַּת הַקְּבוּעַ לוֹ, וְהָן נִקְרְאוּ אַנְשֵׁי מַעֲמָד: **מִתְכַנְּסוֹת לְעִירוֹ.** שֶׁל רֵאשׁ הַמַּעֲמָד, וְלֹא הָיוּ מְבִיאִין בְּכוּרֵיהֶם כָּל אֶחָד בְּפָנָיו עֲצָמוֹ, מִשּׁוּם דְּבָרְבַּ עִם הַדֶּרֶת מְלֻךְ: **וְלֹא הָיוּ נִכְנְסִים לְבָתִּים.** מִפְּנֵי אֵהָל הַטְּמֵאָה: **וְלִמְשָׁכִים.** בְּבִקְרַת כְּשֶׁהֵם מִשְׁכִּימִים: **הַמְּמַנָּה.** רֵאשׁ הַמַּעֲמָד: **קוֹמוּ וְנַעֲלָה צִיּוֹן.** וּבְדַרְךָ הָיוּ אוֹמְרִים שְׁמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית ה' נִלְךְ. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לִירוּשָׁלַיִם הָיוּ אוֹמְרִים עַמְדוֹת הָיוּ רְגֵלֵינוּ בְּשַׁעֲרֵיךָ יְרוּשָׁלַיִם. בְּהַר הַבַּיִת הָיוּ אוֹמְרִים הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ. בְּעֶזְרָה הָיוּ אוֹמְרִים כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלַל יָהּ:

פרק ג - משנה ג

תְּאֵנִים וְעֵנְבִים. כְּשֶׁהֵם לַחִים: **וְהָרְחוּקִים.** מִירוּשָׁלַיִם, וְאִין בְּכוּרֵיהֶם יְכוּלִים לְהִתְקִים כָּל כֶּךָ: **מְבִיאִין גְּרוּגְרוֹת וְצִמּוּקִים.** תְּאֵנִים וְעֵנְבִים יְבֻשִׁים: **הַשּׁוֹר הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם.** וּמְקַרְבִּין אוֹתוֹ שְׁלָמִים: **וְעֵטְרָה שֶׁל זֵית בְּרֵאשׁוֹ.** אֵית דְּאִמְרֵי לְפִי שֶׁהוּא קְרוֹב לְאַרְץ יוֹתֵר מִכָּל שְׂאֵר אֵילָנוֹת שֶׁבְּשַׁבַּעַת הַמֵּינִים, דְּכִתִּיב (דְּבָרִים ח) אֶרֶץ זֵית שְׁמֹן. וְאֵית דְּאִמְרֵי לְפִי שְׂאִין בְּכָל שְׂאֵר אֵילָנוֹת שֶׁל שַׁבַּעַת הַמֵּינִים אֵילָן יָפָה וְעֵלְהוּ רַעֲנָן כְּמוֹ הַזֵּית: **וְעֵטְרוּ אֶת בְּכוּרֵיהֶם.** וְכִיצַד מַעֲטָרִים, מִי שֶׁהָיוּ בְּכוּרֵיו גְּרוּגְרוֹת מַעֲטָרָן בְּתֵאֵנִים לַחִים, מִי שֶׁהָיוּ בְּכוּרֵיו צִמּוּקִים מַעֲטָרָן בְּעֵנְבִים לַחִים, וְאִם מְבִיאִים עֵנְבִים הִיָּה מְרַאָּה הַטּוֹבִים וְהַיָּפִים שֶׁבְּכֻלָּם מְלַמְעֵלָה {ה}: **הַפְּחוֹת.** סִגְנֵי כְּהֵנָה {ו}: **וְהַגְּזָבְרִים.** הַמְּמַנִּים עַל הַהִקְדָּשׁ: **וְלִפֵּי כְבוֹד הַנְּכַנְּסִים.** לְפִי רַב הַנְּכַנְּסִים הָיוּ יוֹצְאִים, אִם מְרַבִּים מְרַבִּים וְאִם מַעֲטִים מַעֲטִים: **וְכָל בְּעָלֵי אֲמֻנוֹת שֶׁבִירוּשָׁלַיִם עוֹמְדִים מִפְּנֵיהֶם.** אֵף עַל גַּב דְּאִין בְּעָלֵי אֲמֻנוֹת חֲבִיבִין לְעַמֵּד מִפְּנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים בְּשַׁעַת שְׁעוּסָקִים בְּמִלְאכְתָּם, כְּדִי שְׁלֹא יִתְבַטְּלוּ מִמִּלְאכְתָּם, מִכָּל מְקוֹם הָיוּ חֲבִיבִים לְעַמֵּד מִפְּנֵי מְבִיאֵי בְּכוּרִים, דְּחֲבִיבָהּ מִצְוָה בְּשַׁעֲתָהּ. וּמִטַּעַם זֶה עוֹמְדִים מִפְּנֵי נוֹשְׂאֵי הַמָּטָה שֶׁהֵמֶת בָּהּ, וּמִפְּנֵי נוֹשְׂאֵי הַתֵּינוֹק לְבָרִית מִילָּה:

פרק ד - משנה ד

הַחֲלִיל. מִיִן כָּלֵי זָמֵר וְקוֹלוֹ נִשְׁמַע לְמִרְחוּק: **הִיָּה נוֹטֵל הַסֵּל עַל כְּתָפוֹ.** לְפִי שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לְתַנּוּ מִזְדוּ לֵיד כְּהֵן, דְּכִתִּיב (דְּבָרִים כו) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא

פרק ג - משנה ה

הַגּוֹזְלוֹת שֶׁעַל גְּבֵי הַסֵּלִים. שֶׁהֵיוּ תּוֹלִים מֵאַחֲרֵי הַסֵּלִים שֶׁל בְּפוּרִים תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנִים, וְלֹא עַל גְּבֵי הַסֵּלִים מִמֶּשׁ, שֶׁלֹּא יִטְנְפוּם. וְהוּן קָרְבִּין עוֹלוֹת: **וּמָה שֶׁבִּיָּדָם.** רַמְבַּ"ם פִּרְשׁ הַגּוֹזְלוֹת שֶׁהֵבִיאוּ בְּיָדָם, שֶׁלֹּא תִּלְאוּם אַחֲרֵי הַסֵּלִים. וְלִי נִרְאָה וּמָה שֶׁבִּיָּדָם, הַבְּפוּרִים שֶׁהֵבִיאוּ בְּיָדָם:

פרק ו - משנה ו

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד אֲרַמִּי אֲבָד אָבִי. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה: **וְאוֹחֲזוּ בְּשִׁפְתוֹתָיו וְכֹהֵן מְנִיחַ יָדוֹ תַּחְתָּיו.** מִכָּאן מְשַׁמַּע שֶׁהַסֵּל הֵיךָ עַל יָדוֹ שֶׁל כֹּהֵן, אֲלֹא שֶׁהַבְּעָלִים אוֹחֲזִים הַסֵּל בְּשִׁפְתוֹתָיו לְמַעַלָּה בְּשַׁעַת הַתְּנוּפָה, וְשֶׁלֹּא כְּדַבְּרֵי הָאוֹמֵר כֹּהֵן מְנִיחַ יָדוֹ תַּחַת יַד הַבְּעָלִים וּמְנִיף {ט}: **בְּצַד הַמִּזְבֵּחַ.** בְּקֶרֶן דְּרוּמִית מֵעֶרְבִית {י}: **וְהַשְּׁתַּחֲוֶה וְיִצֵּא.** מִכָּאן מְשַׁמַּע שֶׁלֹּא הֵיךָ מְנִיף כִּי אִם תְּנוּפָה אַחַת בְּשַׁעַת הַקְּרִיאָה בְּלֶבֶד. וְתֵנָּא דְסַפְרֵי מִצְרִיף שְׁתֵּי תְנוּפוֹת, אַחַת בְּשַׁעַת הַקְּרִיאָה, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים כו) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּדוֹ וְהִנִּיחוֹ, וְגַמְרִינֵן יָד יָד מִיָּדוֹ תִּבְיָאֵנָּה אֶת אֲשֵׁי ה' (וַיִּקְרָא ז), מֵה לְהִלְוֹן תְּנוּפָה אֶף כָּאן תְּנוּפָה, וְהַשְּׁנִית לְאַחַר שֶׁהַשְּׁלִים הַקְּרִיאָה, דְּלֹאֲחַר הַקְּרִיאָה כְּתִיב וְהִנְחִיתוּ, לְשׁוֹן לֵד נָחָה אֶת הָעַם (שְׁמוֹת לב), דְּהִינּוּ תְנוּפָה שְׁמוּלִיד וּמְבִיא, מַעַלָּה וּמוֹרִיד:

פרק ג - משנה ז

נִמְנָעוּ מִלְּהִבִּיא. מִפְּנֵי הַבוּשָׁה שֶׁאִינּוּ יוֹדְעַ לְקָרוֹת: **הַתְּקִינּוּ שִׁיְהוּ מִקְרִין.** וְאַסְמִכוּהָ אֶקְרָא דְּכַתִּיב (דְּבָרִים כו) וְעֲנִית וְאַמְרַתְּ, וְאִין עֲנִיה אֲלֹא מִפִּי אַחַר:

פרק ג - משנה ח

בְּקִלְתוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב. קִפּוֹת מְצַפּוֹת כֶּסֶף וְזָהָב: **הַסֵּלִים וְהַבְּפוּרִים נִתְּנִים לַכֹּהֲנִים.** סְלֵי עֲנִיִּים נִתְּנִים לַכֹּהֲנִים, וּקִלְתוֹת שֶׁל עֲשִׂירִים מִחֲזִירִים לָהֶן {יג}, מִכָּאן אָמְרוּ בְּתַר עֲנִיא אֲזָלָא עֲנִיּוֹתָא:

פרק ג - משנה ט

מֵעֶטְרִים אֶת הַבְּפוּרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים. מִקִּיפִים אֶת הַסֵּלִים שֶׁבְּפוּרִים בָּהֶם מִפְּרוֹת נָאִים וּמִשְׁבָּחִים, וְאֶף עַל פִּי שֶׁאִינָם מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים, כְּגוֹן פְּרִישׁ וְאֶתְרוּג וְכִיּוֹצָא בָּהֶן, וְהוּא הַדִּין שֶׁיִּכּוֹלִין לְעֵטֵר מִפְּרוֹת

שְׁגָדְלוּ בְּחוּץ לְאֶרֶץ: רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר אֵין מַעֲטָרִין הַבְּפוּרִים אֶלָּא מִשְׁבַּעַת הַמֵּינִים. מִפְּרוֹת שְׁגָדְלוּ בְּאֶרֶץ שְׁחִיבִים בַּבְּפוּרִים. וְהִלְכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

פרק ג - משנה י

הַבְּפוּרִים. עֵקֶר הַבְּפוּרִים, תְּאֵנָה שְׁבִפְרָה אוֹ אֶשְׁכּוֹל שְׁבִפְרָ: **תּוֹסֶפֶת הַבְּפוּרִים.** בְּשַׁעַת לְקִיטַת הַבְּפוּרִים מוֹסִיף עֲלֵיהֶם מִשְׁאֵר תְּאֵנִים אוֹ מִשְׁאֵר עֲנָבִים: **עֵטוּר.** הַפְּרוֹת הַנָּאִים שְׁמַקִּיף סְבִיבוֹת הַסֵּל לְהַדוּר מִצֹּה: **מִין בְּשֵׁאִינוֹ מִינוֹ.** מַעֲטָר הַסֵּל שֶׁל בְּפוּרֵי עֲנָבִים בְּתֵאֵנִים, וְשֶׁל בְּפוּרֵי תְּאֵנִים בְּעֲנָבִים, וְאֶפְלוּ בְּפְרוֹת שְׁאִינָם מִשְׁבַּעַת הַמֵּינִים לְדַבְּרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּסַבִּירָא לִיהַּ כֶּד לְעִיל: **וּפְטוּרִים מִן הַדְּמָאִי.** אִם לָקַחוּ הַכֹּהֵן מֵעַם הָאֶרֶץ שֶׁהֵבִיא בְּפוּרִים:

פרק ג - משנה יא

וְאִם אֵינָהּ בָּאָה מִן הָאֶרֶץ. כְּגוֹן שֶׁהֵבִיאוּ הַתּוֹסֶפֶת מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן, דִּתְנִן לְעִיל שְׁמַבִּיאִים מִשֵּׁם בְּפוּרִים אֶף עַל פִּי שְׁאִינָה אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ. אִי נִמְי מִתְנִיתִין רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא דְאָמַר לְעִיל מַעֲטָרִים אֶת הַבְּפוּרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמֵּינִים, וְהוּא הַדִּין מִפְּרוֹת שְׁגָדְלוּ בְּחוּץ לְאֶרֶץ {טו}, וְכִי הֵיכִי דְאֶלִּיבִיָּה מַעֲטָרִים בְּפְרוֹת חוּץ לְאֶרֶץ, הֵכִי נִמְי הַתּוֹסֶפֶת בָּאָה מִפְּרוֹת חוּץ לְאֶרֶץ. וְקָא מִשְׁמַע לָן הֵכָא שֶׁהַתּוֹסֶפֶת שְׁאִינָה מִן הָאֶרֶץ אֵינָה כַּבְּפוּרִים:

פרק ג - משנה יב

כְּסִפְרָ תּוֹרָה. כְּלוּמַר וְסִפְרָ תּוֹרָה נִמְי הוּי כְּמוֹ בְּפוּרִים לְדִין זֶה דְּבַעַל חוּב נוּטֵל בְּחוּבוֹ וְאִשָּׁה בְּכִתְבָתָּהּ. פְּרוּשׁ אַחַר, וְסִפְרָ תּוֹרָה, וּמִתֵּר לְקִנּוּת בָּהֶם סִפְרָ תּוֹרָה. וְאֶף עַל גַּב דִּתְנָא בְּהֵמָה טְמֵאָה, אֶצְטְרִיךְ לְמִתְנִי סִפְרָ תּוֹרָה, דְּלֹא תִימָא כָּל הַיְי נְהִי דְלֹא חֲזוּ לְאֶכִּילָה חֲזוּ לְשַׁכֵּר שְׁיַבֵּא לַיְי אֶכִּילָה, אֲבַל סִפְרָ תּוֹרָה דְלֹא חֲזוּ לְשַׁכֵּר שְׁיַבֵּא לַיְי אֶכִּילָה, לְפִי שְׁאִין מוֹכְרִין סִפְרָ תּוֹרָה, אִימָא לֹא, קָא מִשְׁמַע לָן {יז}: **אֵין נוֹתְנִים אֶלָּא לְחֵבֶר בְּטוֹבָה.** אֵין הַכֹּהֵן יְכוּל לִתְּנוּ הַבְּפוּרִים אֶלָּא לְכֹהֵן חֵבֶר שְׁאוּכַל חֲלִיו בְּטְהָרָה, וְנוֹתְנוּ אוֹתָם לוֹ בְּטוֹבָה בְּתוֹרַת חֶסֶד וּנְדָבָה, וְאֵינוּ רְשָׁאִי לְקִנּוּת בְּהוֹן דְּבַר {יח}, וְאֶף לֹא לְתִנּוּ לְכֹהֵן שְׁאֵינוּ חֵבֶר, דְּכִיּוֹן שְׁאִין עוֹשִׂין בְּהוֹן עֲבוּדָה חִישְׁיָנוּ דְלִמָּא לֹא מִזְדַּהֵר בְּהוֹ: **נוֹתְנִים אוֹתָם לְאִנְשֵׁי מִשְׁמֵר.** וְיִבִין חֵבֶר וְיִבִין שְׁאֵינוּ חֵבֶר מְחַלְקִין אוֹתָם בִּינֵיהֶם: **כְּקִדְשֵׁי מִקְדָּשׁ.** כְּשֵׁאֵר קִדְשֵׁי מִזְבֵּחַ. וְאֶף עַל פִּי שְׁאִין עוֹשִׂין בָּהֶם עֲבוּדָה, הוּאִיל וּמְכַנְיָסִים אוֹתָם לְעֲזָרָה מִזְדַּהֵרֵי בְּהוֹ וְלֹא אֶתּוּ לְמַכְלִינְהוּ בְּטְמֵאָה. וְהִלְכָה כְּפַחְכְּמִים:

פרק ד - משנה א

פרק ד - משנה ב

פָּרַק זֶה רַבּוּ כְּכֹל שְׁנוּי בְּתוֹסְפֹתָא. וְזוּ הִיא נִסְחַת הַגְּרִי"א מוּיִלְנָא זְצ"ל (עם הוֹסְפּוֹת), עִם פְּרוּשׁ. ב מְטַמֵּא בְּלֶבֶן. שְׁהֵאִישׁ מְטַמֵּא בְּלֶבֶן כְּדֵאִיתָא בְּזָבִים (פָּרַק ב מִשְׁנָה א): **וּמִתְעִיטֵף כְּאֲנָשִׁים.** שְׁלֵא יִלְבַּשׁ שְׂמֵלַת אִשָּׁה: **אָבֵל לֹא נִשָּׂא.** מְשׁוּם דְּהֵבֵא עָלָיו כְּבֵא עַל הַזָּכָר (יְבָמוֹת פָּרַק ח מִשְׁנָה ו): **וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טָהוֹר כְּאֲנָשִׁים.** כְּזָכָר, וְלִבְסוּף אֲרַבְעִים לְלִדְתּוֹ דְּמָה טַמֵּא: **וְאִינוּ נֹזְזִין עִם הַבָּנוֹת.** בְּנִכְסִים מְעֻטִים, כְּדַתְנִן (בְּבֵא בְּתָרָא פָּרַק ט) בְּזִמְן שְׁהִנְכְּסִים מְעֻטִים הַבָּנוֹת דּוֹחִין אוֹתוֹ אֶצֶל הַבָּנִים: **וְחֵיב בְּכֹל הַמְצוֹת כְּאֲנָשִׁים.** אֶפְלוּ מְצוֹת עֲשֵׂה שְׁהִזְמִן גְּרָמָא שְׁהַנְשִׁים פְּטוּרוֹת, הוּא חֵיב:

פרק ד - משנה ג

מְטַמֵּא בְּאֲדָם. דְּדָם כְּתִיב בְּאִשָּׁה (וַיִּקְרָא טו), וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם. וְחִמְשָׁה מִיְּנֵי דְמִים טַמֵּאִים בְּאִשָּׁה: **וְאִינוּ חוֹלֵק.** בְּזִמְן שְׁהִנְכְּסִים מְרַבִּים הַבָּנִים דּוֹחִים [אוֹתוֹ] אֶצֶל הַנְּקֵבוֹת (וְעֵין תוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב בְּבֵא בְּתָרָא פָּרַק ט מִשְׁנָה ב): **וְאִינוּ אוֹכֵל.** הֵינּוּ חֲטָאוֹת וְאִשְׁמוֹת וּמִנְחוֹת, דְּבִכְלֵהוּ כְּתִיב (וַיִּקְרָא ו) כֹּל זָכָר בְּבִנֵי אֶהְרֹן יֹאכְלֶנָּה: **וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טַמֵּא.** שְׁבוּעִים, כְּיֹלְדֵת נִקְבָּה: **וְאִם נִבְעַל בְּעֵבְרָה.** שְׁבֵא עָלָיו אֶחָד מִקְרוֹבָיו, אוּ מִפְּסוּלֵי כְהֻנָּה, שְׁאִם הִיתָה נִקְבָּה הִיתָה נִפְסְלָת מִן הַתְּרוּמָה, אִף הָאֲנִדְרוּגִינוֹס נִפְסֵל, אִף עַל פִּי שְׁהַזָּכָר שְׁנִבְעַל לֹא נִפְסֵל כְּדֵאִיתָא בְּבִכּוּרוֹת (פָּרַק ז מִשְׁנָה ז). וַיֵּשׁ מִפְּרָשִׁים, אֶפְלוּ נִבְעַל מִכָּל אָדָם נִפְסֵל מִתְּרוּמָה, מְשׁוּם דְּבִיאתוֹ בְּעֵבְרָה, וַיֵּשׁ לְגִמְגָם, דְּהוּי תִרְתִּי דְסִתְרִי, אִם אִתָּה מְחֻשְׁבוּ כְּזָכָר אִינוּ נִפְסֵל בְּבִיאת עֵבְרָה אֶפְלוּ מִן הַכְּהֻנָּה, וְאִם אִתָּה מְחֻשְׁבוּ כְּנִקְבָּה אִינָה נִפְסְלָת כִּי אִם בְּבִיאת הַפְּסוּלִים אוּ בְּבִיאת אֶחָד מִקְרוֹבִים שְׁהִיא עֲרוּהּ:

פרק ד - משנה ד

וְנוֹחַל לְכֹל הַנְּחִלוֹת. אִם אֵין שָׁם יוֹרֵשׁ אֶלָּא הוּא, יוֹרֵשׁ הַכֹּל, דְּלֹא תִימָא בְּרִיָּה בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ הוּא וְלֹאוּ בְּרַ יוֹרֵשָׁה הוּא, קָא מְשַׁמַּע לוֹ (בְּבֵא בְּתָרָא שָׁם):

פרק ד - משנה ה

אין שורפין תרומה וכו'. אם ראה לבן לבד או אדם לבד, משום דהוי ספק, כדתנן במסכת זבים (פרק ב משנה א). אבל אם ראה לבן ואדם כאחת, שורפין, שהיא טמא ממה נפשך. עין בנדה (דף כח): ואין חיבין עליו על ביאת מקדש. אפלו ראה לבן ואדם כאחת, משום דכתיב (במדבר ה) מזכר ועד נקבה, זכר ונדאי ונקבה ונדאית: ואינו נמכר בעבד עברי וכו'. משום דהוי ספק נקבה, וכתיב (שמות כב) ונמכר בגנבתו, ולא בגנבתה (סוטה פרק ג משנה ח): ולא כנשים. שאב מוכר את בתו הקטנה לאמה, והאנדרוגינוס ספק זכר, ואין אב מוכר את בנו לעבד: ואינו נערה. דזכר ונקבה אמורים בפרשת ערכים (ויקרא כז), שיהא זכר ונדאי או נקבה ונדאית: אבל טמטום וכו'. ובתוספתא הגרסא, אבל טמטום אינו כן, אלא או ספק איש או ספק אשה: